

SU CARRASEGARE SARDO

Traditiones e caratzas

CLASSES 4°A E 4°B - ANNU ISOLÀSTICU 25/26

FRANCESCA CORDA

Su Carrasegare in Sardinia est antigu e sentidu. Ocannu chin sos cumpanzos de iscola amus chèrfidu fàghere unu traballu subra a custa festa, gràtzias a **sas mastras** e a s'Isportellu de Limba sarda de Alà, sighidu dae **s'Istitutu Chircas** amus iscobertu cosas noas e imparadu a connòschere menzus su carrasegare sardu cun sas màscaras e sas caratzas suas.

Su carrasegare sardu cumintzat su 17 de Ghennarzu cun sa prima essida de sas màscaras pro sa festa de **"Santu Antoni de su fogu"** e finit sa die de su **"Mèrcuris de lissia"**.

In totu custas dies, ogni bidda at traditiones diversas: in Alà, pro esèmpiu, su **Gioja Lardajolu** si mènigat **"sa manigadura"** e in totue b'at ispuntinos, su mèrcuris de lissia amus **"su pamentomo"**, e sa zente essit in fatu a sas domos pro imbrutare cun su titieddu sa cara de chie aberit sa gianna. Su carrasegare sardu est una festa chi **aunit sas biddas**, sa zente s'istat ispassiende in cumpanzia e ogni iscuja est bona pro **cantare, ballare, ispuntinare e brullare totus paris**.

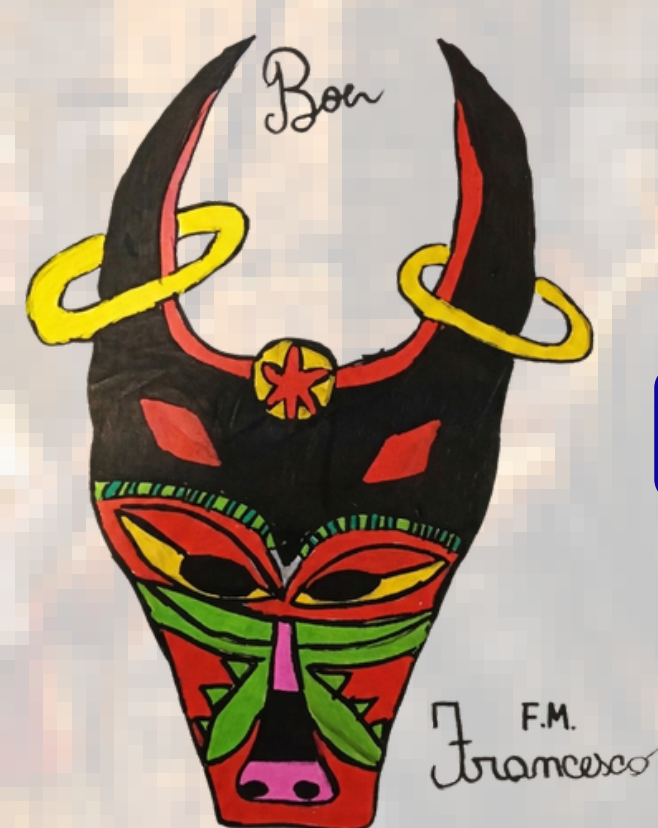
VALENTINO

In mesu a totus sas manifestatziones, sas pius connotas sunt custas:

- S'isfilada de sas màscaras de sos **"Mamuthones e issohadores"** (Mamujada)
- S'isfilada de sas màscaras de sos **"Thurpos"** (Oroteddi)
- S'isfilada de sas màscaras de su **"Bundu"** (Orane)
- S'isfilada de sa **"Maschera a Gattu"** (Sarule)
- S'isfilada de sas màscaras de sos **"Urthos e Buttudos"** (Onne)
- S'isfilada de sas màscaras de sos **"Mamutzones"** (Samugheo)
- S'isfilada de sas màscaras de sos **"Boes e Merdules"** (Otzana)
- S'isfilada de sas màscaras de su **"Battileddu"** (Lùvula)
- S'isfilada de sas màscaras de sos **"Corriolos"** (Neunele)
- Sa giostra a caddu de sa Sartiglia cun sa maschera de su **"Cumponidori"** (Aristanis)

SAL VATORE BALZOLU

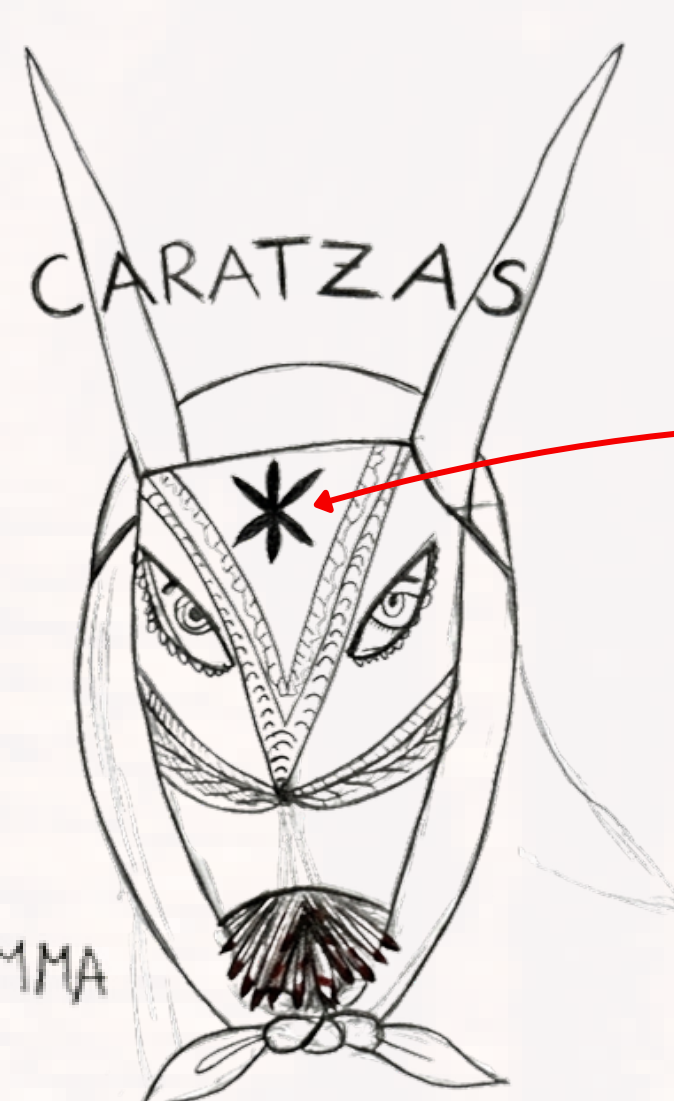
Boes e Merdules (OTZANA)

CLASSE 4°B

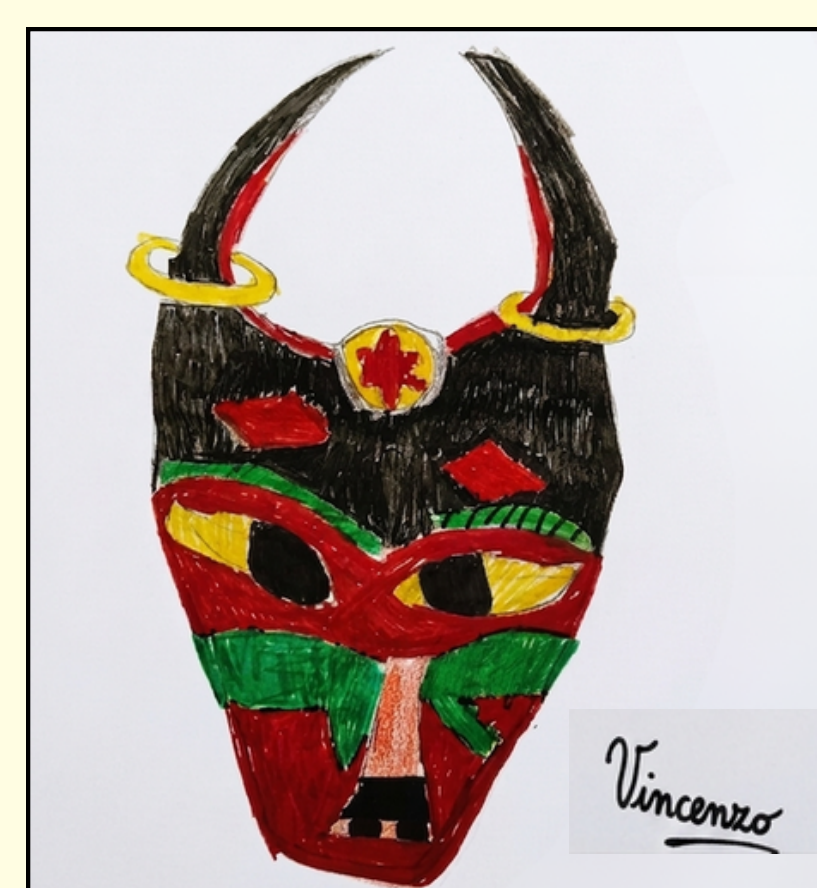
Ludovica Lunetta L.L.

Sas caratzas de Otzana rapresentant **sa ghera intre a s'istintu de s'animale e sa sabidoria de s'òmine**, difatis in sas isfiladas su Boe benit sighidu, fustigadu, tentu dae su Merdule, e proat a si rebellare.

EMMA

Sos Boes bestint sa màscara de su trau, fata in **linna de pirastru** e cun decoratziones diversas, intre a sas cales sa pius famada est cussa de su **"fiore de sa vida"**. Sa figura de sa divinidadde antiga de su trau est unu sìmbulu de fortza e est semper presente in sas tziviltades de su Mediterràneu. Su Boe est bestidu cun una pedde de berbeghe e giughet a pala unu muntone de marratzos giamadas **sonazos o erru**.

Vincenzo

Saverio Maria Sanna

VALENTINO

Sos Merdules rapresentant sos meres de sos boes e ant una màscara antropomorfa de òmine; si pensat chi su nùmene apat origine nuràgica, e chierfat nàrrere, apuntu, "mere de sos boes". Issos bestint peddes biancas o nieddas e ant in manu **"su matzucu"** (unu fuste) e sa **"soga"** (unu canna de giuncu o de pedde).

A su cumintzu de s'isfilada sos boes faghent sonare sos sonazos e a pustis **faghent disacatu e burdellu** in mesu a sa zente e si truvant a su merdule, chi cun su matzucu e cun sa soga chircat in carchi manera de lu domare.

In Otzana b'at puru una màscara fèmina, e est s'ùnica in Sardinia:

sa Filonzana

Issa est una fèmina intristada chi filat sa lana cun su fusu. Su filu de lana chi istringhet in manos rapresentat s'andare de **sa vida** de ogni persone, de sas cales sa Filonzana nde podet **detzìdere sa sorte**.

Asia Tugor

Emanuele Corda

Ludovica Lunetta L.L.

SU CARRASEGARE SARDU

Traditziones e caratzas

CLASSES 4^A E 4^B - ANNU ISOLÀSTICU 25/26

Mamuthones e Issohadores

(MAMUJADA)

CLASSE 4^A

Sa màscara típica de su carrasegare de Mamujada est cussa de sos **Mamuthones** e de sos **Issohadores**. S'esibitzione de custas màscaras est unu rituale antigu meda, chi beniat fatu a **incumintzu de s'annu** isperende chi esseret istadu **menzus de cussu coladu**; cun su burdellu de sos sonazos nche beniant catzados sos ispiritos malos, chi podiant batire aura mala subra a s'annu nou.

Su grupu pro su prus est formadu dae **12-16 Mamuthones** (chi si movent in duas filas) e dae **8-10 Issohadores** chi los afiancant in s'isfilada.

Sa màscara típica de su carrasegare de Mamujada est cussa de sos **Mamuthones** e de sos **Issohadores**. S'esibitzione de custas màscaras est unu rituale antigu meda, chi beniat fatu a **s'incumintzu de s'annu** isperende chi esseret istadu **menzus de cussu coladu**; cun su burdellu de sos sonazos nche beniant catzados sos ispiritos malos, chi podiant batire aura mala subra a s'annu nou.

Su grupu pro su prus est formadu dae **12-16 Mamuthones** (chi si movent in duas filas) e dae **8-10 Issohadores** chi los afiancant in s'isfilada.

Ilaria Corda

[GUenda]

SAMUELE CONGIU

Su grupu est cumandadu dae **unu Issohadore**, chi si distinghet dae sos àteros ca at unu kannau rujadu in petorras cun sos sonajolos.

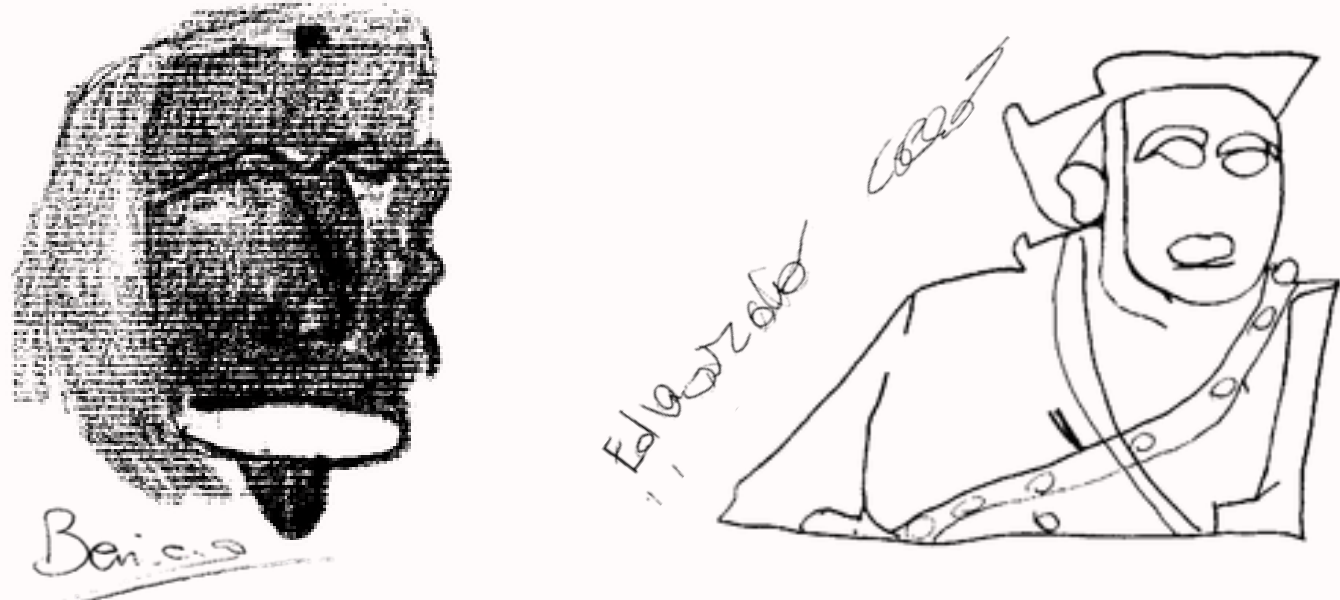
Sos **Mamuthones** si movent cun **passos pesantes** e gràtzias a sa càrriga faghent una dantza particolare cun unu sonu solu. Sos **issohadores** imbetze si movent cun passos prus **lèbios e lizeros**, e cun imbrocadas de sogha, a s'ispessada chircant de tènnere fèminas e amigos chi sunt averiguende s'isfilada.

MARGHERITA

Bestimenta de sos Mamuthones

- **Sa visera**: una caratza niedda de linna;
- **Su muncadore**: unu mucadore de lana de tibet, chi si prendet a inghìriu a sa cara e carrarzat sa conca;
- **Su bonette**;
- **Sas peddes o mastruca**: chi carrarzant su chitu e sunt fatas cun peddes de berbeghe niedda;
- **Sa càrriga**: unu muntone de sonazos ligados a pare cun tzintas de pedde, chi pesant pagu prus o mancu 25 chilos;
- **Su belludu**: beste in belludu nieddu;
- **Sos usinzos**: sos botes de pedde típicos.

Boicis

ELEOTZIO

PETTE

ANGELICA

Bestimenta de sos Issohadores

- **Sa visera 'e santu**: una màscara de linna bianca;
- **Sa berritta**: una berritta longa in pannu nieddu;
- **Su curittu**: una giacheta de pannu ruju;
- **Sa 'amisa**: camija bianca sentza collete;
- **Su pantalone biancu**: cartzones biancos;
- **S'issallu**: un'issallu ricamadu, ligadu in su chitu;
- **Sas cartzas**: mizas in furesi, chi carrarzant sos botes e artziant finas a sos benujos;
- **Sos sonajolos**: una tzinta de pedde cun campaneddas e sonazos minores, posta de traessu in sas palas;
- **Sa soha**: unu kannau de giuncu fatu a tritza dae sos mastros de sa bidda.

Salvatore

BOI

[GUenda]

Boicis

ELEOTZIO

[GUenda]

SALVATORE

GHISU